

**„33. Судска медицина
четири године
(48 месеци)**

Циљ специјализације

Специјализација је образовни и васпитни процес у којем специјализант стиче теоријско и практично знање из подручја судске медицине, које га оспособљава за самостални рад у области судске медицине. Основни циљ програма специјализације из судске медицине је да доктора медицине оспособи за самостални рад у области судскомедицинске морфологије, танатологије и трауматологије, правно-медицинских прописа, те да га уведе у проблематику вештачења у кривичноправној и грађанскоправној области. У оквиру програма специјализације кандидат се упознаје са основама форензичке токсикологије и форензичке генетике.

Трајање и структура специјализације

Укупно трајање специјалистичког образовања је 4 године.

ОБЛАСТ

Трајање у месецима

двосеместрална настава	9
судска медицина са обдукцијама	24
клиничка судска медицина и трауматологија	2
форензичка генетика	1
форензичка токсикологија	1
судскомедицинска вештачења	3
патолошка анатомија	5

Провера знања

После обављеног стажа из сваког од појединих наставних предмета специјализанти полажу **Колоквијуме**. Предвиђено је полагање 6 колоквијума:

1. Танатологија
2. Механичке повреде
3. Остале повреде
4. Посебна форензичка патологија и сексологија
5. Идентификација, порекло смрти, природна смрт, обољења и повреде
6. Класификација и квалификација повреда, вештачења

ПРОГРАМ СПЕЦИЈАЛИЗАЦИЈЕ

Двосеместрална настава (9 месеци) подразумева теоријска предавања по већ постојећем плану и програму двосеместралне наставе, уз укључивање предавача из области форензичке генетике, патолошке анатомије, клиничке трауматологије, судске психијатрије, кривичног права и етике.

Судска медицина са судскомедицинском обдукцијом (24 месеци) подразумева свакодневни рад у обдукционој сали уз надзор

ментора. Овим делом специјализације специјализант прво само посматра (два месеци) обдукциону технику и начин на који се врши судскомедицинска обдукција, а затим сам (уз надзор ментора) обавља судскомедицинску обдукцију. Овим планом предвиђено је стицање знања за самосталну дијагностику и рад из следећих области:

- природна смрт
- танатологија
- механичке повреде
- остале повреде (асфиктичке, физичке, хемијске и др.)
- посебна форензичка патологија
- сексологија
- идентификација (живих и лешева)
- клиничко-форензичка хетероанамнеза
- судскомедицинска документација
- биолошки трагови, узимање и обрада, експертна дијагностика

ностика

- преглед одеће, обуће, повредних средстава
- преглед места догађаја (увиђај)
- ексхумација са обдукцијом (прва или поновна)
- форензичка антропологија

Клиничка судска медицина и трауматологија (2 месеца)

обухвата упознавање са приступом и начином вршења клиничких прегледа, а касније и самосталан рад из следећих области:

- издавање лекарског уверења
- све врсте повреда које се могу довести у везу са насилним повређивањем

- преглед осумњичених
- насиље у породици
- силовање
- злостављање деце

Форензичка генетика (1 месец) обухвата упознавање са појмовима форензичке генетике, идентификације биолошких трагова, начином прикупљања трагова и референтних узорака, принципима извођења ДНК анализе, популационом генетиком, утврђивањем спорних сродничких односа, правним, етичким и социјалним аспектима коришћења ДНК анализе на суду и практична настава.

(у прилогу достављен детаљан план и програм)

Форензичка токсикологија (1 месец) судскомедицински обдукциони налаз код тровања различитим отровима, узимање материјала за токсиколошки преглед и тумачење резултата; утврђивање алкохолисаности код живих и лешева и тумачење резултата.

Судскомедицинска вештачења (3 месеца) обухватају квалификацију и класификацију телесних повреда, вештачења по списима, реконструкција, експертизу на суду.

Патолошка анатомија (5 месеци) обухвата узимање и обраду исечака органа за хистолошки преглед, упознавање са хистохемијским и имунохемијским методама бојења, макроскопски и микроскопски преглед.

ОБАВЕЗНИ ПРАКТИЧНИ РАД

У току специјалистичког стажа обавезно је да специјализант непосредно изврши најмање:

– 150 судскомедицинских обдукција (природне и насилне смрти; самоубиство, убиство, задес)

– 20 клиничких прегледа (Институт за судску медицину и Ургентни центар)

– 20 судскомедицинских вештачења (кривичних и парничних) уз најмање 5 одлазака на суд
– 1 ексхумација

Специјализант у Институту за судску медицину Медицинског факултета мора да проведе четири године укључујући и двосеместралну наставу.

Шифра	Назив	Трајање			Број			
		месеци	недеља	дана	посматрања	асистирања	извођења	осталих
ДН	Двосеместрална настава	9						
ОК	Обавезни колоквијуми							
1	Танатологија							1
2	Механичке повреде							1
3	Остале повреде: асфиктичне, физичке, хемијске							1
4	Посебна форензичка патологија и сексологија							1
5	Идентификација и порекло смрти: убиство, самоубиство, задес							1
6	Класификација и квалификација повреда и судско-медицинско вештачење							1
ФГ	Форензичка генетика	1						
1	Принципи извођења ДНК анализе			2	1			
2	Начин прикупљања трагова и референтних узорака		1	1	2	2	4	
3	Идентификација биолошких трагова		1	3	2	2	2	
4	Форензичко-генетичка анализа ради утврђивања спорних сродничких односа – обезбеђивање узорака и интерпретација резултата		1	3	2	2	2	
ФТ	Форензичка токсикологија	1						
1	Савремени принципи и техника вршења токсиколошких анализа			3	3			
2	Избор и узимање биолошког материјала са лешева за хемијско-токсиколошку анализу		1	3	5	5	10	
3	Обезбеђивање биолошког материјала од живих за хемијско-токсиколошку анализу			5	5	5		
4	Интерпретација резултата хемијско-токсиколошке анализе ради утврђивања узрока смрти		1	5	2	2	6	
ПА	Патолошка анатомија	5						
1	Макроскопски преглед органа		1		2	2	6	
2	Узимање исечака за патохистолошки преглед			4	2	2	10	
3	Обрада ткивних узорака за хистолошке препарате			4	20	5		
4	Основе хистохемијских и имунохемијских техника бојења			3	10	5		
5	Микроскопски преглед исечака – неуропатологија		2		40		40	
6	Микроскопски преглед исечака – кардиоваскуларна патологија		3		40		50	
7	Микроскопски преглед исечака – респираторна патологија		2	6	40		50	
8	Микроскопски преглед исечака – патологија гастроинтестиналног система		2		40		40	
9	Микроскопски преглед исечака – патологија урогениталног система		2		30		30	
10	Микроскопски преглед исечака – хематопатологија и патологија лимфног ткива		2		30		30	
11	Микроскопски преглед исечака – ендокринолошка патологија		2		30		30	
12	Микроскопски преглед исечака – коштанозглобна патологија		1		30		30	
13	Микроскопски преглед исечака – патологија коже и меких ткива		2		40		50	
СМ	Судска медицина са обдукцијама	24						
1	Клиничко форензичка хетероanamнеза			5	6	6	20	
2	Вођење судскомедицинске документације			5	4	4	10	
3	Утврђивање смрти			5	2	4	10	
4	Узимање материјала за бактериолошке анализе (постмортална хемокултура, брис слезине, субокципитална пункција)			5	1	2	2	
5	Узимање хистолошких препарата од посебног судскомедицинског значаја (утиснуте барутне честице и сл)			4	1	2	2	
6	Примена радиолошких техника у судскомедицинској пракси и интерпретација налаза			5	1	2	2	
7	Обезбеђивање биолошких трагова на обдукцији			5	2	2	4	
8	Обрада биолошких трагова пореклом од крви и интерпретација налаза (Луминолска проба, бензидински тест и др)			5	1	2	2	
9	Обрада осталих биолошких трагова и интерпретација налаза			5	1	2	2	
10	Преглед одеће и обуће и тумачење налаза			5	2	2	3	
11	Преглед повредног оруђа и тумачење налаза			3	1	2	3	
12	Увиђај на лицу места			5	1	2	2	
13	Експертиза скелетних остатака			10	2	3	5	
14	Идентификација лешева у појединачним и у случајевима масовних катастрофа		2	1	2	3	10	
15	Ексхумација и обдукција ексхумираних посмртних остатака			5	1	3	1	
16	Основе обдукционе технике – опште и специјалне обдукције	1			20	4	8	
17	Судскомедицинске обдукције – природна смрт	2			16	8	16	
18	Судскомедицинске обдукције – саобраћајни задеси	4			32	16	26	
19	Судскомедицинске обдукције – остали задеси	2			16	8	16	
20	Судскомедицинске обдукције – самоубиства	3			24	12	20	

Шифра	Назив	Трајање			Број			
		месеци	недеља	дана	посматрања	асистирања	извођења	осталих
21	Судскомедицинске обдукције – убиства	1	2		12	6	8	
22	Судскомедицинске обдукције – постмортално измењени лешев	3			24	6	20	
23	Судскомедицинске обдукције – неонатолошка и педијатријска патологија (без обзира на порекло смрти)	3			24	12	18	
24	Судскомедицинске обдукције – смрт у току лекарске интервенције и у вези са лекарском интервенцијом		3		6	3	6	
25	Судскомедицинске обдукције – делови тела		2		8	4	8	
26	Судскомедицинске обдукција и балсамација посмртних остатака		2		1	1	4	
СМТ	Клиничка судска медицина и трауматологија	2						
1	Вођење документације за клиничке прегледе			2	2	4	5	
2	Клинички судскомедицински прегледи жртви интерперсоналног насиља		2		2	4	8	
3	Клинички судскомедицински прегледи жртви полицијске бруталности		1		2	1	2	
4	Клинички судскомедицински прегледи жртви сексуалног насиља		2		4	2	2	
5	Клинички судскомедицински прегледи деце – жртава злостављања и/или занемаривања		2		4	2	4	
6	Клинички судскомедицински прегледи алкохолисаних			2	2	2	2	
7	Клинички судскомедицински прегледи осумњичених за извршење кривичног дела		1		1	2	2	
СВ	Судскомедицинска вештачења	3						
1	Вештачење по списима за кривични поступак		3	4	10	10	6	
2	Вештачење по списима за парнични поступак		3	4	10	10	6	
3	Квалификација и класификација телесних повреда		2		10	10	8	
4	Реконструкција на лицу места			5	2	2	1	
5	Експертиза на суду		3		10			